

landsgæld. Så det er store skridt, og det er vigtige skridt, der er taget.

Men den færøske selvstændighedsproces er jo også sendt til hjørnespark – desværre. Det skete her før sommerferien, hvor vi jo over længere tid behandlede den såkaldte nye lovgivning mellem Danmark og Færøerne, henholdsvis en overtagelseslov og en udenrigspolitisk bemyndigelseslov. Der var vi nogle, som nok blev opfattet som rabiate løsrivelseskanutter, og som forsøgte at advare imod det, der var ved at ske.

Det her var jo viskelæderpolitikken, Deletenknappolitikken, hvor man egentlig bare fandt nogle nye ord for det samme og har fastlåst det danske enhedsriges rettigheder over Færøerne og Grønland, og hvor man egentlig har indskrænket de handlemuligheder, Færøerne selv havde opbygget på det udenrigspolitiske område.

Statsministeren siger godt nok i sin tale, at denne nye lovgivning og dette såkaldte rigsfællesskab er inde i en slags rivende udvikling, og at det færøske og det grønlandske landsstyre har benyttet sig af denne her nye lovgivning. Det er, må jeg desværre sige, direkte forkert.

For hen over sommeren kom det frem, at den her nye udenrigspolitiske lovgivning, som vi jo har diskuteret til hudløshed her i Folketinget, viste sig at være en stor begrænsning, en indsnævring, i forhold til hvad der var før. For Færøerne havde allerede i 2003 lavet en vidtgående handelsaftale med Island, men det blev klart sagt fra den danske regerings og fra, hvad skal man sige, myndighedernes side, at denne aftale ikke kunne underskrives med hjemmel i den nye lov.

Men man lavede så den undtagelse, at man for en gangs skyld kunne bruge den gamle lov for at gennemføre den. Så det er altså blevet fuldstændig klokkeklart bevist, at der var tale om et tilbageskridt.

Statsministeren nævner også, at man har underskrevet aftaler med hjemmel i den nye lovgivning. De aftaler, der er underskrevet, er underskrevet på Færøerne med hjemmel i den gamle lovgivning – bare for at få det fuldstændig klart.

Jeg skal gøre en undtagelse fra det, jeg plejer at gøre, og blande mig lidt i dansk politik, men stadig væk med udgangspunkt i Færøerne. For jeg har spekuleret både dage og nætter på, hvad det egentlig er, der gør, at vi ikke kommer videre i en dialog om forholdet mellem Danmark og Færøerne på et mere ligeværdigt grundlag, hvor vi, der taler for selvstændighed, ikke opfattes

som nationalistiske, rabiate banditter, der ikke kan lide Danmark. Det er jo fuldstændig forkert.

Jeg er kommet til det resultat, at det egentlig meget er den danske selvforståelse – måske også vores egen, det skal jeg ikke løbe fra – som jeg føler man rammer, når man fremsætter kravet om færøsk og grønlandsk selvstændighed.

Kl. 19.30

Danmark føler det vel på en eller anden måde som et angreb på en forståelse af, at Danmark aldrig har været en kolonimagt osv., og at Danmark ikke har de interesser i Nordatlanten, som vi påstår Danmark har. Det en blokering, som er utrolig svær at komme ud over, vil jeg sige.

Jeg forstår jo fuldt ud, at Danmark har sine interesser at røgte som stat. På trods af globalisering og at vi taler om nye strukturer, er det jo stadig væk de gamle nationalstater, der i høj grad udøver sine interesser i verden i dag. Det gør Danmark jo også. Jeg synes ikke, det er så mærkeligt. Jeg ville heller ikke være den statsminister, der i den optik mistede et stort territorium.

Men jeg synes, at det, der ødelægger dialogen, er, at man ikke indrømmer, at Danmark selvfølgelig også har interesser i det her forhold. Jeg bliver irriteret og ked af, at man bliver ved med at pakke det ind i de her floskler om et såkaldt rigsfællesskab, som ikke er et fællesskab, så længe der ikke hersker ligeværdighed mellem parterne.

Bare ét eksempel: Danmark er gået i krig med Irak og har inddraget Færøerne og Grønland, selv om der var et klart flertal i begge parlamenter i Grønland og på Færøerne om, at vi ikke ville være med. Så vi er også en besættelsesmagt i dag imod vores vilje. Det er jo ikke demokratisk.

Jeg mener stadig væk, at Færøerne og Grønland kan være med til at tage deres del af ansvaret i verden, og at man bør se de færøske og grønlandske selvstændighedsbestræbelser som en af de visioner for en mere mangfoldig verden i globaliseringens tidsalder, så Færøerne og Grønland kan vokse og udvikle sig som små blomster i verdens mangfoldige have, og ikke at man bør se os som grene på et dansk egetræ.

Statsministeren siger jo selv i sin tale, at alle mennesker har krav på frihed og demokrati, og at man skal hjælpe den udvikling på vej. Det vil jeg stadig væk opfordre til at man også gør i Danmark og i dansk politik.

Jeg nævnte den her danske selvforståelse. Nu er jeg jo selv født i Danmark, min mor er opvokset i Danmark, så jeg har stor respekt og store fø-